

مصاحبه سایت کارگران پیشرو با ملک پیرخضری بمناسبت اول ماه مه امسال

ملک پیرخضری

چهاردهم فروردین ماه هشتاد و شش

مصاحبه سایت کارگران پیشرو با ملک پیرخضری کارگرمهد کودک، فعال جنبش لغو کارمزدی و فعال جنبش کارگری در نروژ به مناسبت فرا رسیدن اول ماه مه ۱۳۸۶.

کارگران پیشرو: اول ماه مه در راه است، به نظر شما امسال مراسم اول ماه مه در شهرهای کردستان چگونه خواهد بود؟

ملک پیرخضری: پیشاپیش فرارسیدن اول ماه مه روز همبستگی جهانی طبقه کارگر را به همه کارگران جهان تبریک می گویم. آنچه که روشن است از همین حالا فعالین کارگری در تدارک برگزاری مراسم اول ماه مه بالاخص در شهرهای جنوب کردستان هستند. هر ساله مدتی مانده به روز اول ماه مه، فعالین کارگری دور هم جمع می شوند، جلساتی برگزار می کنند و برسر چگونگی برگزاری مراسم اول ماه مه به بحث و تبادل نظر می پردازند. این مسئله به یک سنت جا افتاده در میان فعالین کارگری تبدیل شده است، تاریخ این سنت برمی گردد به نیمه دوم دهه ۶۰. مراسم روز جهانی کارگر در این دهه در سنج به این روال تدارک دیده می شد.

نکته قابل تعمق این است که تلاش کارگران برای برگزاری این مراسم در سالهای اخیر هر چند ضعیف اما به هر حال دچار تغییر گردیده است. تغییراتی که به نوبه خود سطح جدیدی از فعل و انفعالات جاری درون جنبش کارگری ایران و کردستان را منعکس می سازد. در باره این تغییرات بسیار مختصر می توان بگویم که:

۱. فعالین جنبش کارگری به یمن عروج نیرومندتر این جنبش در طی این سالها و فاز تازه ای از آرایش قوا که بعثت سه دهه مبارزه بی امان توده های کارگر علیه بورژوازی و دولت این طبقه احراز کرده است. از موضعی نیرومندتر وارد عرصه تدارک مراسم اول ماه مه می شوند. آنان دیگر خود را مجبور نمی بینند که جلساتشان را در قالب جمع های کوچک و محدود در بیرون از شهر برگزار کنند.

۲. تعداد بیشتری از فعالین کارگری در جلسات تدارک دخیل شده اند و شور و هیجان کارگران برای استفاده از این مراسم به عنوان یک تریبون مبارزه طبقاتی افزایش یافته است.

۳. جنب و جوش نسبتاً فعال سازمانیابی ضد سرمایه داری توده های کارگر همچنان که ساختار حیات اجتماعی کارگران را متأثر ساخته است، مراسم اول ماه مه کارگران را نیز به تریبون انعکاس این جنب و جوش امید بخش ارتقاء داده است. اول ماه مه سال ۲۰۰۴ در این گذر را می توان نقطه عطفی هر چند کم سو در این فرایند تلقی نمود. قطعنامه ها و ادبیات سیاسی حول و حوش این مقطع که از سوی جنبش کارگری انتشار یافته است بعلاوه فعالیت های عملی مختلف این دوره کم و بیش در این زمینه گویاست.

۴. جنبش کارگری کردستان در این سالها برای نخستین بار پروسه یکپارچگی و همبستگی ارگانیک خود با جنبش کارگری سراسر ایران را حداقل در سطح معینی از مرادوات فعالین این جنبش لباس واقفیت پوشانده است.

امروز دیگر کارگر سقزی، سنندجی و مریوانی بگانه اندیشیدن به اول ماه مه و دست به کار شدن برای تدارک این مراسم فقط به محدوده شهر و منطقه خود چشم نمی‌دوزد. این مسأله به بنوبه خود خلاصی نسبی جنبش کارگری کردستان از قید اتوریته ناسیونالیسم چپ کرد را نیز کم و بیش حکایت می‌کند.

از تمایزات اساسی و مهم فوق که بگذریم کارگران در این سالها نیز بسان گذشته برای هر چه نیرومندتر برگزار نمودن این مراسم بزرگ کارگری تلاش می‌کنند. آنان از روزها قبل دور هم جمع می‌شوند، بر سر مکان مراسم، بندهای قطعنامه، شعارها و نحوه حل و فصل معضلات رویارویی با ارگان‌های دولتی با هم گفتگو می‌نمایند. هیچ شواهدی دال بر این وجود ندارد که امسال به نحوی دیگر و روشی جدید یا متفاوت از چند سال اخیر، مراسم روز جهانی کارگر در شهرهای کردستان را تدارک ببینند.

کارگران پیشرو: مراسم‌های اول ماه مه در چند سال اخیر چه تاثیری بر روند مبارزات کارگران در کردستان داشته است. واضح‌تر بگوییم، آیا بندهای قطعنامه‌ها تحقق یافته‌اند؟ اگر جواب منفی است علت را چگونه توضیح می‌دهید؟

ملک پیرخضری: متأسفانه خواست‌های برحق جنبش کارگری کردستان که در قطعنامه‌های مراسم‌های اول ماه مه فرمولبندی و مطرح شده‌اند، هنوز به بورژوازی تحمیل نشده‌اند و این فقط مختص به کردستان نیست. دلایل بسیاری را برای عدم تحمیل خواست‌ها و مطالبات جنبش کارگری بر کارفرمایان و دولت سرمایه را میتوان بر شمرده، من در این فرصت به دو تا از این دلایل می‌پردازم. یکی از آنها وجود توازن قوای برتر سرمایه بر جنبش کارگری می‌باشد، در شرایطی که حاکمان سرمایه با توسل به ارگان‌های سرکوبگرشان توانسته‌اند وضعیتی توحش بار و غیر انسانی را بر طبقه ما حاکم کنند، هر روزه هزاران نفر از همزنجیرانمان را به خیل عظیم بیکاران ملحق نمایند، قراردادهای موقت را بر کارگران تحمیل کنند، امنیت شغلی کارگران را به مخاطره بیندازند و..... در چنین شرایطی تحمیل خواست‌های برحق و انسانی کارگران کار آسانی نیست. علت دیگری که متأسفانه تا حالا کمتر مورد توجه، ارزیابی و تبادل نظر قرار گرفته است، نحوه تدارک مراسم اول ماه مه از طرف فعالین کارگری می‌باشد، پیشتر اشاره کردم که پروسه تدارک برای برگزاری این مراسم اساساً توسط فعالین کارگری صورت می‌گیرد. توده‌های وسیع طبقه کارگر کردستان تا این زمان به رغم همه تفاوت‌هایی که رخ داده است نه از پروسه تدارک مراسم مطلع هستند و نه مستقیماً دخالتی در مطرح کردن خواست‌ها و مطالباتشان دارند. به همین دلیل است که در یک شهر یک میلیونی همچون سنندج بیشتر از هزار نفر در مراسم‌های روز جهانی کارگر شرکت نکرده‌اند. از نظر من قطعنامه مراسم اول ماه مه می‌بایست از دل مجامع عمومی کارگران نساجی، شاهو، شین‌بافت، شهرداری، ساختمانی و کارگران بیکار بیرون می‌آمد. می‌بایست تعداد هر چه بیشتری از کارگران کردستان مستقیماً در مطرح کردن خواست‌ها و مطالباتشان در روز جهانی کارگر سهیم میشدند. هیچ یک از مراسم‌های تاکنونی با حضور و دخالت مستقیم بدنه کارگری برگزار نشده‌اند، بلکه این فعالین کارگری و در بهترین حالت کارگرانی که با آنها هم نظر بوده‌اند در جلسات تدارک این مراسم‌ها حضور داشته‌اند. هیچ شک و تردیدی ندارم که فعالین کارگری کردستان پیگیرانه و صادقانه برای برگزاری مراسم‌های با شکوه اول ماه مه تلاش و فداکاری کرده‌اند. امروز این فعالین کوله‌باری از تجارب در این زمینه را بر دوش دارند و زمان آن رسیده است که مراسم تاکنونی را با دیدی واقع بینانه از زاویه منافع طبقه کارگر و در راستای پیشروی جنبش این طبقه، مورد ارزیابی و بازبینی قرار دهند. فعالین جنبش کارگری کردستان در بطن این جنبش حضور دارند، نقاط ضعف و قوت آن را به خوبی می‌شناسند. جای تردیدی نیست که به رغم همه مبارزات و اعتراضات گسترده و هر

روزه طبقه کارگردر میدان مبارزه با سرمایه، باز هم توازن قوای طبقات چنان نیست که این فعالین بتوانند فراخوان تدارک برگزاری مراسم امسال را در مکانی مشخص و قابل دسترس برای کارگران بطور علنی بیرون بدهند. حتی اگر این امر دشوار بنظر برسد باید در این مسیر گام برداشت، باید با همه توان تلاش کرد که توده‌های هرچه وسیعتری از کارگران کردستان در پروسه برگزاری این مراسم‌ها، در طرح خواستها و مطالباتشان مستقیماً دخیل شوند، نه اینکه فقط در مراسم شرکت کنند، بلکه برای تحقق این خواستها هم سرسختانه و بطور متشکل‌تری مبارزه با سرمایه را به پیش برند. طبقه کارگر کردستان باید حق خودش بداند که در تدارک مراسم‌ها شرکت داشته باشد، اول ماه مه متعلق به هیچ فرقه و گرایشی نیست. اگر این فعالین بتوانند در این مسیر گام بردارند، دیوار هرگونه فرقه‌گرایی را درهم می‌شکنند و برای همیشه به سنت‌های سر شکن شده چپ غیر کارگری در جنبش کارگری کردستان پایان خواهند داد.

کارگران پیشرو: هر ساله خانه کارگر و شوراهای اسلامی نیز فراخوان برگزاری اول ماه مه را صادر می‌کنند، که به مراسم‌های دولتی معروف هستند. برخورد فعالین کارگری کردستان به این نوع مراسم‌ها چگونه باید باشد؟

ملک پیرخضری: رژیم خوب میداند که خانه کارگر و شوراهای اسلامی کار هیچ‌گونه اعتبار و مشروعیتی در میان کارگران کردستان ندارند، تمام تلاش رژیم این است که بتواند تعدادی کارگرا را به درون این مراسم‌ها بکشاند تا از این طریق از برگزاری مراسم‌های مستقل کارگری جلوگیری به عمل بیاورد. این نهادهای ضد کارگری هیچ وقت در کردستان نزد کارگران مشروعیت نداشته‌اند. در مراسم‌هایشان هم بجز تعدادی از عوامل خودشان کسی دیگر شرکت نمی‌کند. در چند سال اخیر هنگامی که فعالین کارگری برای برگزاری مراسم‌های مستقل اول ماه مه از ارگانهای دولتی درخواست مجوز کرده‌اند، رژیم سیاستش این بوده است که تلاش کند این فعالین را سر بدواند و پاسخ این درخواست‌ها را یک روز مانده به اول ماه مه یا در خود این روز داده است، که اغلب هم جواب رد تحویل داده‌اند.

در مواردی به آنها گفته است خانه کارگر و شوراهای اسلامی مراسم برگزار می‌کنند، دیگر ضرورتی ندارد مراسم‌های جداگانه‌ای برگزار شود، شما هم می‌توانید بروید شرکت کنید و حرف‌های خودتان را مطرح کنید. متأسفانه سال ۸۴ این اتفاق در شهر سقز روی داد و تعدادی از فعالین جنبش کارگری در مراسم دولتی شرکت کردند. استدلال این فعالین این بود که ما تریبون را بدست گرفتیم و از منافع کارگران دفاع کردیم. شخصاً هیچ تردیدی ندارم که هدف این فعالین واقعاً دفاع از منافع کارگران بود، اما به نظرم این مسأله از بیشترین اهمیت برخوردار است که ما برگزاری مراسم مستقل و ضد سرمایه‌داری اول ماه مه را بر دولت بورژوازی تحمیل کنیم. رژیم با این نوع مراسم‌های فرمایشی تلاش میکند کارگران را از برگزاری مراسم‌های مستقل خودشان بر حذر دارد و برای ارگانهای ضد کارگری کسب مشروعیت کند. در مقابل فعالین کارگری نیز باید همه توان خود را به کار گیرند که مراسم و مانیفست مستقل طبقاتی و ضد سرمایه‌داری خود را با اتکاء به قدرت وسیع طبقه‌شان بر بورژوازی تحمیل نمایند. باید ماهیت ارتجاعی و ضد کارگری نهادهای پلیسی و سرکوبگر دولت سرمایه‌داری را که زیر نام کارگران برای درهم کوبیدن مبارزات کارگران تقلامی‌کنند، افشاء نمایند و قاطعانه از کارگران بخواهند که مراسم‌های دولتی را تحریم کنند. فعالین کارگری در میان کارگران محبوب هستند، بنابر این نباید با حضور خود در مراسم‌های دولتی حتی با فرض احتمال طرح حرف‌های رادیکال، راه را برای شرکت کارگران در این گونه مراسم‌ها هموار سازند و آنان را نسبت به این تاکتیک و شیوه دچار توهم کند.

کارگران پیشرو: در چند ماه اخیر فشار رژیم بر فعالین کارگری شدت بیشتری یافته است، برخورد رژیم به اول ماه مه امسال چگونه خواهد بود؟

ملک پیرخضری: فشار رژیم بر فعالین کارگری و دیگر جنبشهای اجتماعی در طول حاکمیتش بنا به ماهیت آن، همواره امری طبیعی بوده است و به هیچ وجه تازگی ندارد. در واقع ماندگاری حاکمان سرمایه در ایران با ایجاد شرایط خفقان، دستگیری، زندان و اعدام فعالین کارگری و انسانهای آزادیخواه ممکن بوده است. اما این واقعیت دارد که دولت سرمایه هرگاه در مقطعی احساس کرده باشد کنترل اوضاع در دستش خارج میشود، ابعاد این فشارها و توحشات را شدت بخشیده است. در ماههای اخیر ما شاهد فشار و تعقیب فعالین جنبش کارگری و در کل ایجاد فضای پلیسی در جامعه بوده ایم. این مسئله فقط مختص به کردستان هم نبوده است، ابعاد اعدامها در جنوب و مناطق دیگر افزایش یافت، حضور نیروهای ضد شورش در هرگونه تجمع اعتراضی کارگران درون و بیرون از مراکز کار و تولید چشمگیر بود، فعالین اول ماه مه ۸۳ سقز را به دادگاه تجدید نظر سنج فرا خواندند، از برگزاری مراسمهای هشت مارس جلوگیری به عمل آوردند، تعدادی از فعالین جنبش زنان را زندانی کردند، به تجمعات کارگران معلم پورش بردند و تعدادی از آنان را دستگیر کردند و...

تمام این رخدادها حکایت از این دارد که برگزاری مراسمهای اول ماه مه امسال کار آسانی نخواهد بود، رژیم تمام تلاشش این خواهد بود که نگذارد این مراسمها برگزار شوند. فعالین کارگری با سنجیدن شرایط موجود، باید تمام سعی و تلاششان این باشد که مراسمهای امسال در شهرهای کردستان در ابعاد وسیعی برگزار شوند. پیشتر اشاره کردم که دخیل کردن بدنه کارگری به ضرورتی اجتناب ناپذیر تبدیل شده است، این فعالین باید مبرمیت این مسئله را درک کنند و علناً از تودههای کارگر کردستان بخواهند که در برگزاری روز تاریخی خودشان شریک شوند. از نظر من در شرایط موجود تنها ضامن برگزاری مراسمهای موفق اول ماه مه گام برداشتن فعالین کارگری در این مسیر است.

زیرا رژیم دیگر تنها با فعالین شناخته شده جنبش کارگری طرف نخواهد شد، بلکه با جنبش عظیم تودههای طبقه کارگر کردستان روبرو می شود. همچنین این مسئله زمینه آن را نیز فراهم می کند که جنبش معلمان کارگر هم که دو ماه پیش به تنهایی وارد کارزار طبقاتی با حاکمان سرمایه شد با بخشهای دیگر کارگری ادغام شود. باید در این روز تاریخی خواستهای معلمان کارگر، این بخش جدایی ناپذیر طبقه کارگر، با دیگر هم زنجیرانشان یکی شود و در ابعادی سراسری و متحدانه به مصاف سرمایه بروند.

کارگران پیشرو: خواستهای عاجل جنبش کارگری کردستان که در قطعنامههای اول ماه مه امسال باید مطرح شوند از نظر شما کدامها هستند؟

ملک پیرخضری: واقعیت این است که حاکمان نظام بشرستیز سرمایه وضعیت آنچنانی بر طبقه ما تحمیل کرده اند که این طبقه کوله باری از ابتداییترین خواستهای برحق و انسانی را بر دوش دارد. مطرح کردن هرگونه خواست و مطالبه کارگری برحق است، اما از نظر من مسئله حائز اهمیتیتی که فعالین جنبش کارگری باید به آن توجه داشته باشند، این است که نباید فقط روی مطرح کردن خواستها تمرکز کنند یعنی فقط به طرح آنها اکتفا نمایند، بلکه باید در بکری نشانند و تحققشان انرژی مصرف شود. به هر اندازه ای این فعالین تلاش کنند که کارگران را در ابعاد وسیع تری حول مطرح کردن خواستها و مطالباتشان متشکل کنند به همان اندازه تحمیل آن بر بورژوازی آسان تر و محتمل تر خواهد بود. به هیچ وجه منظورم این نیست که خواستها و مطالبات کارگران کردستان در سطح نازلی مطرح

شوند ، دقیقاً خلاف آن باید عمل شود. فعالین کارگری کردستان باید کارگران را حول مطالبات ضد سرمایه‌داری، مطالباتی که با متحقق شدنشان پروسه خرید و فروش نیروی کار را مورد تعرض قرار خواهد داد و مسیر پیشروی این جنبش را هموار خواهد نمود، متشکل کنند. خواست‌ها و مطالبات پایه‌ای ضد سرمایه‌داری کارگران کردستان را باید در مراسم‌های اول ماه مه امسال مطرح کرد و کارگران را برای تحققشان در شوراهای ضد سرمایه‌داری متشکل نمود. بخشی از این خواستها عبارتند از مسکن، بهداشت، آموزش و پرورش و مهد کودک رایگان. کارگران کردستان حق دارند از این امکانات و سطح زندگی مرفه و انسانی برخوردار شوند. کارگرا با فروش نیروی کارش کوهی عظیم از ارزش اضافی را برای سرمایه‌دار تولید می‌کند، کارگران باید با اتکاء به قدرت طبقاتی سازمان یافته خود سهم هر چه افزونتری از حاصل کارشان را از حلقوم این زالوصفتان بیرون بکشند و بخواهند که صرف مهد کودک مجانی برای کودکانشان شود، صرف مسکن و بهداشت رایگان گردد و...

کارگران پیشرو: هر ساله در مراسم‌های اول ماه مه، کارگران کردستان خواهان ایجاد تشکل‌های مستقل کارگری شده‌اند. این مطالبه چه جایگاهی در مراسم‌های امسال خواهد داشت؟

ملک پیرخضری: این خواست در سالهای پیش به درستی مطرح شده است و امسال هم باید مطرح شود، کسی تردیدی نباید داشته باشد که مسئله تشکل از نان شب کارگر هم حیاتی‌تر است. طبقه کارگر برای پیشبرد مبارزات ضد سرمایه داری خود، به داشتن ظرفی که بتواند متحدتر در مقابل سرمایه ظاهر شود نیاز عاجل دارد. طبیعی است وقتی که فعالین کارگری کردستان هر ساله در مراسم‌های اول ماه مه ایجاد تشکل‌های مستقل کارگری را سرلوحه مطالباتشان قرار می دهند، برای تحققش هم تلاش می‌کنند. اما این تلاش‌ها هنوز منجر به شکل‌گیری این تشکل‌ها نشده است. مسئله خفقان و سرکوب از طرف سرمایه تنها یکی از دلایل عدم ایجاد تشکلهای کارگری بوده است، دلیل دیگرش خود این تلاش‌ها از جانب فعالین کارگری می‌باشد. ما هنوز شاهد تلاشی پیگیرانه که هدفش بسیج هر چه وسیعتر بدنه کارگری برای متشکل شدنشان در شوراهای ضد سرمایه‌داری و برای لغو کارمزدی باشد نبوده‌ایم، اگرچه در چند سال اخیر این روند در سطح سراسری شکل گرفته است و خوشبختانه در کردستان هم نطفه‌هایش بوجود آمده است، اما هنوز باید از پیچ و خم‌های دشواری عبور کند. متأسفانه همه از نزدیک شاهد هستند این روند که می رود در آینده‌ای نه چندان دور به چراغ راهنمای پیکار طبقه ما بر علیه کلیت نظام سرمایه تبدیل شود، چگونه از همه طرف آماج حملات هسیتریک رفرمیسم راست و چپ قرار گرفته است. هنوز متأسفانه هستند فعالینی که تحت تاثیر نخبگان حاشیه‌نشینی که بیش از سه دهه است عملاً از جنبش کارگری بریده‌اند، اما کماکان خودشان را صاحب این جنبش می‌دانند و نسخه تشکل‌های رفرمیستی را برای آنان می‌پیچند، نسخه‌هایی که تاریخاً امتحان خود را پس داده‌اند و عملاً مبارزات طبقه کارگر را در چهار چوب نظام سرمایه و ماندگاری بردگی مزدی مهار کرده‌اند.

هر فعال کارگری در کردستان که صادقانه از زاویه منافع طبقه کارگر و نه منافع فرقه‌ای به امر تشکل‌یابی مشغول است باید این روند شکل گرفته را تقویت کند. در پایان بار دیگر فرارسیدن اول ماه مه روز همبستگی طبقاتی کارگران را تبریک می‌گوییم. به امید برگزاری مراسم‌های با شکوه در همه شهرهای کردستان.

ملک پیرخضری

۲ آوریل ۲۰۰۷

منبع: سایت کارگران پیشرو